

GROENAANLEG EN -BEHEER (DUAAL)

1. POSITIONERING IN HET OPLEIDINGSAANBOD

Graad	3
Finaliteit	Arbeidsmarktfinaliteit
Onderwijsvorm	bso, buso OV4
Domein	Land- en tuinbouw
VKS	OK3
Logische doorstroommogelijkheden	<ul style="list-style-type: none">• Arbeidsmarkt• 7de leerjaar gericht op instroom arbeidsmarkt na behaalde OK 3• Graduaat

2. SAMENSTELLING/OMSCHRIJVING VAN HET STRUCTUURONDERDEEL

Samenstelling

Eindtermen basisvorming 3de graad arbeidsmarktfinaliteit

Doelen die leiden naar volgende beroepskwalificaties:

- Medewerker groen- en tuinaanleg
- Medewerker groen- en tuinbeheer

Omschrijving

De leerlingen krijgen een pakket basisvorming voor de arbeidsmarktfinaliteit en realiseren de doelen die leiden naar de beroepskwalificaties Medewerker groen- en tuinaanleg en Medewerker groen- en tuinbeheer.

De **medewerker groen- en tuinaanleg** voert werkzaamheden uit inzake aanleg van tuinen, parken, groene ruimtes, teneinde het ontwerp van de opdrachtgever te realiseren.

De **medewerker groen- en tuinbeheer** voert werkzaamheden uit inzake onderhoud en beheer van tuinen, parken en groene ruimtes teneinde deze in stand te houden en te laten ontwikkelen volgens het ontwerp en/of de wensen van de klant en/of opdrachtgever.

3. TOELATINGSVOORWAARDEN

Generieke toelatingsvoorwaarden zoals bepaald in het Besluit van de Vlaamse Regering van 15 juli 2022 over de organisatie van het secundair onderwijs, wat leerlingen betreft.

Specifieke toelatingsvoorwaarden:

- Voor duale structuuronderdelen voldoet de leerling aan de bijkomende toelatingsvoorwaarde om voldaan te hebben aan de voltijdse leerplicht.
- Voor aanloopstructuuronderdelen voldoet de leerling aan al de volgende bijkomende toelatingsvoorwaarden:
 - voldaan hebben aan de voltijdse leerplicht. In afwijking van de voormelde voorwaarde kan de klassenraad, op advies van het centrum voor leerlingenbegeleiding dat de leerling begeleidt, toelating geven vanaf het begin van het schooljaar waarin de leerling deeltijds leerplichtig wordt;
 - niet beschikken over een arbeidsdeelnamen;
 - een gunstige beslissing van de klassenraad hebben op basis van een screening als vermeld in artikel 357/47 van de Codex Secundair Onderwijs, van de leerling na inschrijving.

4. STUDIEBEKRACHTIGING

Met inachtnaam van het evaluatieresultaat leidt het structuuronderdeel Groenaanleg en -beheer (dual) tot één van volgende vormen van studiebekrachtiging:

- een diploma van het secundair onderwijs, onderwijskwalificatie niveau 3 met inbegrip van de beroepskwalificaties Medewerker groen- en tuinbeheer niveau 2, Medewerker groen- en tuinaanleg niveau 2;
- een bewijs van beroepskwalificatie Medewerker groen- en tuinbeheer niveau 2;
- een bewijs van beroepskwalificatie Medewerker groen- en tuinaanleg niveau 2;
- een bewijs van competenties.

Leerlingen die toelating hebben tot het structuuronderdeel dual op basis van één of meerdere bewijzen van beroepskwalificatie en/of bewijzen van deelkwalificatie behalen één van volgende vormen van studiebekrachtiging na het slagen van de algemene vorming van de 2de graad arbeidsmarktfinaliteit:

- een getuigschrift van de tweede graad van het secundair onderwijs, onderwijskwalificatie 2 met inbegrip van de beroepskwalificatie Medewerker groen- en tuinbeheer niveau 2;
- een getuigschrift van de tweede graad van het secundair onderwijs, onderwijskwalificatie 2 met inbegrip van de beroepskwalificatie Medewerker groen- en tuinaanleg niveau 2.

Leerlingen die toelating hebben tot het structuuronderdeel dual op basis van een certificaat uit het stelsel van leren en werken behalen één van volgende vormen van studiebekrachtiging na het slagen van de algemene vorming van de 2de graad arbeidsmarktfinaliteit:

- een getuigschrift van de tweede graad van het secundair onderwijs, samen met een certificaat Medewerker groen- en tuinaanleg;
- een getuigschrift van de tweede graad van het secundair onderwijs, samen met een certificaat Medewerker groen- en tuinbeheer.

Met inachtnaam van het evaluatieresultaat leidt het structuuronderdeel Aanloop groenaanleg en -beheer dual tot een bewijs van competenties.

De leerlingen dienen in functie van het behalen van de studiebekrachtiging en de latere tewerkstelling uiterlijk op het einde van de studierichting te beschikken over de volgende noodzakelijke attesten: Fytolicensie P1 (wordt na aanvraag bij FOD Volksgezondheid automatisch uitgereikt).

5. ONDERWIJSDOELEN¹

5.1 ALGEMENE VORMING (EINDTERMEN)

De algemene vorming binnen deze studierichting omvat de [\(vervangende\) eindtermen van het voltijds gewoon secundair onderwijs van de 3de graad arbeidsmarktfinaliteit](#) en de onderwijsdoelen van het levensbeschouwelijk onderricht.

In afwijking hiervan en voor zover de aanbieder een CDO of Syntra is, zijn niet van toepassing:

- de eindtermen lichamelijke opvoeding;
- het levensbeschouwelijk onderricht.

¹ De doelen voor de algemene en specifieke vorming en de aanvullende onderliggende kennis zijn identiek voor de duale (lineair of modulair georganiseerd) en niet-duale leerweg.

5.2 SPECIFIEKE VORMING (DOELEN DIE LEIDEN TOT EEN OF MEER ERKENDE BEROEPSKWALIFICATIES)

CONTEXT

Gezien de verschillende specifieke werkzaamheden, namelijk enerzijds onderhoud/beheer en anderzijds aanleg, binnen de studierichting groenaanleg en -beheer (dual) dienen de leerlingen hun opleidingstraject te vervullen in de contexten onderhoud/beheer én aanleg. In een dual traject moeten deze verschillende aspecten onder begeleiding aan bod komen.

GENERIEKE COMPETENTIES

1. De leerlingen werken in teamverband (organisatiecultuur, communicatie, procedures).
 2. De leerlingen handelen kwaliteitsbewust.
 3. De leerlingen handelen economisch en duurzaam.
 4. De leerlingen handelen veilig, ergonomisch en hygiënisch.
-

SPECIFIEKE COMPETENTIES

5. De leerlingen nemen kennis van de opdracht.
 6. De leerlingen helpen mee met het transport van en naar de locatie.
 7. De leerlingen helpen bij de voorbereidingen van het terrein op de locatie.
 8. De leerlingen bereiden de werkzaamheden voor op de locatie.
 9. De leerlingen werken met courante tuinbouwmachines, gereedschappen en producten.
 10. De leerlingen reinigen en doen basisonderhoud van machines en materieel.
 11. De leerlingen controleren de werkzaamheden en ruimen op.
 12. De leerlingen voeren aanplantingen uit volgens de opdracht en rekening houdend met de kenmerken van de planten en de eigenschappen van de bodem.
 13. De leerlingen onderhouden tuinen en groene zones (buiten of binnen) (verticuteren, behandelen of vervangen van planten) en vijvers en waterpartijen.
 14. De leerlingen leggen een grasveld aan en onderhouden het (gazons, sportvelden, golfterreinen ...).
 15. De leerlingen passen op een duurzame manier gewasbescherming toe met inbegrip van de vereiste opleidingsonderwerpen voor het behalen van fytolientie P1.
 16. De leerlingen scheren hagen, snoeien struiken, heesters, jonge en kleine bomen volgens de groeirichting of de vereiste vorm.
 17. De leerlingen onderhouden afwateringssystemen, verhardingen, kleine bouwkundige elementen en technische voorzieningen.
 18. De leerlingen bereiden gronden voor (drainage, graafwerken ...) in functie van nieuwe aanplantingen.
 19. De leerlingen voeren bij groenaanleg horende infrastructuurwerken uit (aanleg van terrassen, paden, opritten, plaatsen van omheiningen, technische voorzieningen ...).
 20. De leerlingen hanteren agro-ecologische principes.
-

AANVULLENDE ONDERLIGGENDE KENNIS

De opgenomen kennis staat steeds in functie van de specifieke vorming van deze studierichting.

- Aanleg en beheer van aanplantingen, grasvelden, vijvers, water(partijen), sloten en oevers.
- Infrastructuurwerken: terrassen, paden, opritten, omheiningen, afwaterings- en irrigatiesystemen, kleine bouwkundige elementen, technische voorzieningen.
- Technieken van aanplanting, scheren, snoeien, bodemverbetering, grondbewerking, natuurbeheer.
- Planten, hun kenmerken en hun optimale plaats.
- Machines, handgereedschap en materialen: gebruik, onderhoud en risico's.
- Fytolientie P1:
 - relevante wetgeving i.v.m. gebruik van gewas- en beschermingsmiddelen
 - gewasbeschermingsmiddelen

- correct gebruik van gewasbeschermingsmiddelen
- risico's bij gebruik van gewasbeschermingsmiddelen
- toegepaste gewasbescherming in functie van de sector.
- Lezen van eenvoudige tekeningen.
- Wet- en regelgeving met betrekking tot de groen- en tuinaanleg, groen- en tuinbeheer, procedures, bedrijfsrichtlijnen.
- De richtlijnen voor het sorteren van afval.

6. CONCORDANTIETABEL

MEDEWERKER GROEN- EN TUINBEHEER (0134-3)	
Competenties BK	CD-nr./ SC
Neemt kennis van de opdracht.	5
Werkt op een gezonde, veilige en milieubewuste manier.	3, 4
Werkt met courante tuinbouwmachines en/of materiaal.	9
Bouwt eigen deskundigheid op.	SC 13
Controleert de werkzaamheden en ruimt op.	2, 11
Reinigt en doet basisonderhoud van machines en materieel.	10
Helpt mee met het transport van en naar de locatie.	6
Helpt bij de voorbereidingen van het terrein op de locatie.	7
Bereidt de werkzaamheden voor op de locatie.	8
Voert aanplantingen uit.	12
Onderhoudt tuinen en groene zones (buiten of binnen) (verticuteren, behandelen of vervangen van planten, ...).	13
Onderhoudt het grasveld (gazons, sportvelden, golfterreinen, ...).	14
Voert bestrijding uit van onkruid, ziektes en plagen.	15
Snoeit struiken, heesters, jonge en kleine bomen volgens de groeirichting of de vereiste vorm.	16
Scheert hagen.	16
Onderhoudt vijvers en waterpartijen.	13
Onderhoudt afwateringssystemen, verhardingen, kleine bouwkundige elementen en technische voorzieningen.	17

MEDEWERKER GROEN- EN TUINAANLEG (0133-3)	
Competenties BK	CD-nr./ SC
Neemt kennis van de opdracht.	5
Werkt op een gezonde, veilige en milieubewuste manier.	3, 4
Werkt met courante tuinbouwmachines en/of materiaal.	9
Bouwt eigen deskundigheid op.	SC 13
Controleert de werkzaamheden en ruimt op.	2, 11
Reinigt en doet basisonderhoud van machines en materieel.	10
Helpt mee met het transport van en naar de locatie.	6
Helpt bij de voorbereidingen van het terrein op de locatie.	7
Bereidt de werkzaamheden voor op de locatie.	8
Voert aanplantingen uit.	12
Bereidt gronden voor (drainage, graafwerken,...) in functie van nieuwe aanplantingen.	18
Legt het grasveld aan (gazon, sportvelden, golfterreinen, ...).	14
Voert infrastructuurwerken uit.	19

De beroepskwalificatie *Medewerker groen- en tuinbeheer* bestaat uit de volgende competenties van het curriculumdossier: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 20.

De beroepskwalificatie *Medewerker groen- en tuinaanleg* bestaat uit de volgende competenties van het curriculumdossier: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 18, 19, 20.

7. BIJKOMENDE VEREISTEN VOOR DUALE STRUCTUURONDERDELEN

CLUSTERING VAN BEROEPSGERICHTE COMPETENTIES

Cluster Groen- en tuinbeheer:

1. De leerlingen werken in teamverband (organisatiecultuur, communicatie, procedures).
2. De leerlingen handelen kwaliteitsbewust.
3. De leerlingen handelen economisch en duurzaam.
4. De leerlingen handelen veilig, ergonomisch en hygiënisch.
5. De leerlingen nemen kennis van de opdracht.
6. De leerlingen helpen mee met het transport van en naar de locatie.
7. De leerlingen helpen bij de voorbereidingen van het terrein op de locatie.
8. De leerlingen bereiden de werkzaamheden voor op de locatie.
9. De leerlingen werken met courante tuinbouwmachines, gereedschappen en producten.
10. De leerlingen reinigen en doen basisonderhoud van machines en materieel.
11. De leerlingen controleren de werkzaamheden en ruimen op.
12. De leerlingen voeren aanplantingen uit volgens de opdracht en rekening houdend met de kenmerken van de planten en de eigenschappen van de bodem.
13. De leerlingen onderhouden tuinen en groene zones (buiten of binnen) (verticuteren, behandelen of vervangen van planten) en vijvers en waterpartijen.
14. De leerlingen leggen een grasveld aan en onderhouden het (gazons, sportvelden, golfterreinen ...).
15. De leerlingen passen op een duurzame manier gewasbescherming toe met inbegrip van de vereiste opleidingsonderwerpen voor het behalen van fytolicensie P1.
16. De leerlingen scheren hagen, snoeien struiken, heesters, jonge en kleine bomen volgens de groeirichting of de vereiste vorm.
17. De leerlingen onderhouden afwateringssystemen, verhardingen, kleine bouwkundige elementen en technische voorzieningen.
20. De leerlingen hanteren agro-ecologische principes.

Cluster Groen- en tuinaanleg:

1. De leerlingen werken in teamverband (organisatiecultuur, communicatie, procedures).
2. De leerlingen handelen kwaliteitsbewust.
3. De leerlingen handelen economisch en duurzaam.
4. De leerlingen handelen veilig, ergonomisch en hygiënisch.
5. De leerlingen nemen kennis van de opdracht.
6. De leerlingen helpen mee met het transport van en naar de locatie.
7. De leerlingen helpen bij de voorbereidingen van het terrein op de locatie.
8. De leerlingen bereiden de werkzaamheden voor op de locatie.
9. De leerlingen werken met courante tuinbouwmachines, gereedschappen en producten.
10. De leerlingen reinigen en doen basisonderhoud van machines en materieel.
11. De leerlingen controleren de werkzaamheden en ruimen op.
12. De leerlingen voeren aanplantingen uit volgens de opdracht en rekening houdend met de kenmerken van de planten en de eigenschappen van de bodem.
14. De leerlingen leggen een grasveld aan en onderhouden het (gazons, sportvelden, golfterreinen ...).
18. De leerlingen bereiden gronden voor (drainage, graafwerken ...) in functie van nieuwe aanplantingen.
19. De leerlingen voeren bij groenaanleg horende infrastructuurwerken uit (aanleg van terrassen, paden, opritten, plaatsen van omheiningen, technische voorzieningen ...).
20. De leerlingen hanteren agro-ecologische principes.

WERKPLEKCOMPONENT

In de studierichting Groenaanleg en -beheer duaal geldt een overeenkomst alternerende opleiding.

De werkplekcomponent in de studierichting Groenaanleg en -beheer duaal omvat gemiddeld op jaarbasis minstens 20 opleidingsuren per week op de reële werkplek.

Gezien de verschillende specifieke werkzaamheden, namelijk enerzijds onderhoud/beheer en anderzijds aanleg, binnen deze opleiding groenaanleg en -beheer duaal dient de leerling zijn opleidingstraject te vervullen in deze twee contexten (onderhoud/beheer én aanleg) en moeten deze verschillende aspecten onder begeleiding van de tuinaanlegger/groenbeheerder of leidinggevende aan bod komen.

AANLOOPSTRUCTUURONDERDEEL

Het aanloopstructuuronderdeel omvat minimaal 28 opleidingsuren per week en combineert een schoolcomponent en een aanloopcomponent. Binnen de schoolcomponent komt de verplichte algemene vorming aan bod. Binnen de aanloopcomponent en schoolcomponent kan men zich in functie van de individuele noden van de leerling en zijn mate van arbeidsrijpheid richten op een selectie van of een combinatie van de vier onderstaande acties:

- Acties gerelateerd aan het opbouwen van een loopbaan: loopbaangerichte competenties voor leerlingen die nog geen duidelijkheid hebben over hun concrete onderwijsloopbaan, maar wel overtuigd zijn om een duale leerweg te volgen. Voorbeelden hiervan zijn loopbaanwensen en -talenten in kaart brengen, loopbaanoriëntatie-oefeningen, solliciteren, ...
- Acties gerelateerd aan het opbouwen van beroepsgerichte vorming
 - Arbeidsgerichte competenties voor leerlingen die bepaalde generieke competenties missen die noodzakelijk zijn om te kunnen leren en participeren op een werkplek. Voorbeelden hiervan zijn samenwerken, op tijd komen, werken onder gezag, ...
 - Vaktechnische competenties voor leerlingen die op vaktechnisch vlak geen of onvoldoende bagage hebben om een duale studierichting aan te vatten.
 - Begeleide leerervaring op een reële werkplek. Ook op een reële werkplek kunnen leerlingen bepaalde competenties aanleren die nuttig zijn om later over te stappen naar een duale studierichting. De leerling maakt hiervoor gebruik van een leerlingenstageovereenkomst, zoals bepaald in SO/2015/01.

Voor het opbouwen van de beroepsgerichte vorming kan na de screening van de leerling gewerkt worden aan een selectie van competenties uit het curriculumdossier. Deze hoeven niet alle aan bod te komen, maar worden geselecteerd en aangeboden in functie van de doelstellingen van de aanloopfase. De competenties worden onder begeleiding aangeboden vanuit het perspectief van arbeidsrijpheid.

Aanloop groenaanleg en -beheer duaal bestaat uit een selectie van onderstaande competenties en aanvullende onderliggende kennis:

GENERIEKE COMPETENTIES

- De leerlingen werken in teamverband (organisatiecultuur, communicatie, procedures).
- De leerlingen handelen kwaliteitsbewust.
- De leerlingen handelen economisch en duurzaam.
- De leerlingen handelen veilig, ergonomisch en hygiënisch.

SPECIEKE COMPETENTIES MEDEWERKER GROEN- EN TUINAANLEG – MEDEWERKER GROEN- EN TUINBEHEER

- De leerlingen nemen kennis van de opdracht.

- De leerlingen helpen mee met het transport van en naar de locatie.
- De leerlingen helpen bij de voorbereidingen van het terrein op de locatie.
- De leerlingen bereiden de werkzaamheden voor op de locatie.
- De leerlingen werken met courante tuinbouwmachines, gereedschappen en producten.
- De leerlingen reinigen en doen basisonderhoud van machines en materieel.
- De leerlingen controleren de werkzaamheden en ruimen op.
- De leerlingen voeren aanplantingen uit volgens de opdracht en rekening houdend met de kenmerken van de planten en de eigenschappen van de bodem.
- De leerlingen onderhouden tuinen en groene zones (buiten of binnen) (verticuteren, behandelen of vervangen van planten) en vijvers en waterpartijen.
- De leerlingen leggen een grasveld aan en onderhouden het (gazons, sportvelden, golfterreinen ...).
- De leerlingen passen op een duurzame manier gewasbescherming toe met inbegrip van de vereiste opleidingsonderwerpen voor het behalen van fytolicensie P1.
- De leerlingen scheren hagen, snoeien struiken, heesters, jonge en kleine bomen volgens de groeirichting of de vereiste vorm.
- De leerlingen onderhouden afwateringssystemen, verhardingen, kleine bouwkundige elementen en technische voorzieningen.
- De leerlingen bereiden gronden voor (drainage, graafwerken ...) in functie van nieuwe aanplantingen.
- De leerlingen voeren bij groenaanleg horende infrastructuurwerken uit (aanleg van terrassen, paden, opritten, plaatsen van omheiningen, technische voorzieningen ...).
- De leerlingen hanteren agro-ecologische principes.

AANVULLENDE ONDERLIGGENDE KENNIS

De opgenomen onderstaande kennis staat in functie van de specifieke competenties medewerker groen- en tuinaanleg en medewerker groen- en tuinbeheer:

- Aanleg en beheer van aanplantingen, grasvelden, vijvers, water(partijen), sloten en oevers.
- Infrastructuurwerken: terrassen, paden, opritten, omheiningen, afwaterings- en irrigatiesystemen, kleine bouwkundige elementen, technische voorzieningen.
- Technieken van aanplanting, scheren, snoeien, bodemverbetering, grondbewerking, natuurbeheer.
- Planten, hun kenmerken en hun optimale plaats.
- Machines, handgereedschap en materialen: gebruik, onderhoud en risico's.
- Fytolicensie P1:
 - relevante wetgeving i.v.m. gebruik van gewas- en beschermingsmiddelen
 - gewasbeschermingsmiddelen
 - correct gebruik van gewasbeschermingsmiddelen
 - risico's bij gebruik van gewasbeschermingsmiddelen
 - toegepaste gewasbescherming in functie van de sector.
- Lezen van eenvoudige tekeningen.
- Wet- en regelgeving met betrekking tot de groen- en tuinaanleg, groen- en tuinbeheer, procedures, bedrijfsrichtlijnen.
- De richtlijnen voor het sorteren van afval.

ONDERLIGGENDE BEROEPSKWALIFICATIES, DEELKWALIFICATIES EN CERTIFICATEN DIE VAN RECHTSWEGE STUDIEVOORTGANG TOELATEN

Bij de studierichting Groenaanleg en -beheer dual laten onderstaande beroepskwalificaties van rechtswege studievoortgang (lees: instroom als regelmatig leerling tot desbetreffende studierichting) toe:

- beroepskwalificatie "medewerker groen- en tuinaanleg";
- beroepskwalificatie "medewerker groen- en tuinbeheer".

Bij de studierichting Groenaanleg en -beheer dual laten onderstaande certificaten uitgereikt in het stelsel van leren en werken van rechtswege studievoortgang (lees: instroom als regelmatig leerling tot desbetreffende studierichting) toe:

- certificaat “medewerker groen- en tuinaanleg”;
- certificaat “medewerker groen- en tuinbeheer”.